



Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (třetího senátu)

18. října 2018*

„Řízení o předběžné otázce – Autorské právo a práva s ním související – Směrnice 2001/29/ES – Dodržování práv duševního vlastnictví – Směrnice 2004/48/ES – Náhrada škody v případě sdílení souborů v rozporu s autorským právem – Internetové připojení, které je přístupné rodinným příslušníkům jeho majitele – Zproštění odpovědnosti majitele připojení, aniž je třeba upřesnit povahu používání připojení rodinným příslušníkem – Listina základních práv Evropské unie – Článek 7“

Ve věci C-149/17,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Landgericht München I (zemský soud Mnichov I, Německo) ze dne 17. března 2017, došlým Soudnímu dvoru dne 24. března 2017, v řízení

Bastei Lübbe GmbH & Co. KG

proti

Michaelu Strotzerovi,

SOUDNÍ DVŮR (třetí senát),

ve složení M. Vilaras, předseda čtvrtého senátu vykonávající funkci předsedy třetího senátu, J. Malenovský (zpravodaj), L. Bay Larsen, M. Safjan a D. Šváby, soudci,

generální advokát: M. Szpunar,

vedoucí soudní kanceláře: K. Malacek, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 14. března 2018,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Bastei Lübbe GmbH & Co. KG B. Frommerem, R. Bislem a M. Hügelem, Rechtsanwälte,
- za rakouskou vládu G. Eberhardem, jako zmocněncem,
- za Evropskou komisi T. Scharfem, F. Wilmanem a K.-P. Wojcikem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 6. června 2018,

vydává tento

* Jednací jazyk: němčina.

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 3 odst. 1 a čl. 8 odst. 1 a 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (Úř. věst. 2001, L 167, s. 10; Zvl. vyd. 17/01, s. 230), jakož i čl. 3 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004 o dodržování práv duševního vlastnictví (Úř. věst. 2004, L 157, s. 45; Zvl. vyd. 17/02, s. 32).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi společností Bastei Lübbe GmbH & Co. KG, která je vydavatelstvím, a Michaellem Strotzerem ve věci žádosti o náhradu škody za porušení autorského práva formou sdílení souborů.

Právní rámec

Unijní právo

Směrnice 2001/29

- 3 Body 3, 9 a 58 odůvodnění směrnice 2001/29 uvádějí:
 - „(3) Navrhovaná harmonizace napomůže uplatňování čtyř svobod vnitřního trhu a je v souladu se základními zásadami právních předpisů, a zejména vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a svobody projevu a veřejného zájmu.
 - [...]
 - (9) Jakákoliv harmonizace autorského práva a práv s ním souvisejících musí vycházet z vysoké úrovně ochrany, jelikož taková práva jsou pro duševní výtvořiny zásadní. [...]
 - [...]
 - (58) Členské státy by měly stanovit účinné sankce a ochranná opatření pro případ porušení práv a povinností stanovených touto směrnicí. Členské státy by měly přijmout veškerá nezbytná opatření, aby uvedené sankce a ochranná opatření byly uplatňovány. Sankce takto stanovené by měly být účinné, přiměřené a odrazující a měly by zahrnovat možnost požadovat odškodné a/nebo soudní zákaz a popřípadě žádat o zabavení materiálu porušujícího právo.“
- 4 Článek 3 této směrnice, nadepsaný „Právo na sdělování děl veřejnosti a právo na zpřístupnění jiných předmětů ochrany veřejnosti“, stanoví:
 - „1. Členské státy poskytnou autorům výlučné právo udělit svolení nebo zakázat jakékoliv sdělení jejich děl veřejnosti po drátě nebo bezdrátově včetně zpřístupnění jejich děl veřejnosti takovým způsobem, že každý jednotlivec ze strany veřejnosti má k těmto dílům přístup z místa a v době, které si zvolí.
 - 2. Členské státy stanoví výlučné právo udělit svolení nebo zakázat zpřístupnění veřejnosti po drátě nebo bezdrátově takovým způsobem, že každý jednotlivec ze strany veřejnosti má k těmto předmětům ochrany přístup z místa a v době, který si zvolí:
 - [...]
 - b) pro výrobce zvukových záznamů v případě jejich zvukových záznamů;

[...]

3. Práva uvedená v odstavcích 1 a 2 se nevyčerpají žádným sdělením veřejnosti nebo zpřístupněním veřejnosti podle tohoto článku.“

- 5 Článek 8 odst. 1 a 2 uvedené směrnice, nadepsaný „Sankce a ochranné prostředky [prostředky právní ochrany]“, stanoví:

„1. Členské státy stanoví přiměřené sankce a ochranné prostředky [prostředky právní ochrany] proti porušování práv a povinností stanovených v této směrnici a přijmou veškerá nezbytná opatření, aby tyto sankce a ochranné prostředky [prostředky právní ochrany] byly používány. Sankce takto stanovené musí být účinné, přiměřené a odrazující.

2. Každý členský stát přijme nezbytná opatření, aby nositelé práv dotčení protiprávním jednáním prováděným na jeho území mohli podat žalobu na náhradu škody a/nebo žádat o soudní zákaz, popřípadě o zabavení jak materiálu porušujícího právo, tak zařízení, výrobků nebo součástí uvedených v čl. 6 odst. 2.“

Směrnice 2004/48

- 6 Body 3, 10, 20 a 32 odůvodnění směrnice 2004/48 uvádějí:

„(3) [...] Bez účinných prostředků k dodržování práv duševního vlastnictví je bržděna inovace a tvořivost a jsou omezovány investice. Je proto nezbytné zajistit, aby hmotné právo duševního vlastnictví, které nyní tvoří rozsáhlou část *acquis communautaire*, bylo ve Společenství používáno účinně. V tomto ohledu mají prostředky k dodržování práv duševního vlastnictví rozhodující význam pro úspěch vnitřního trhu.

[...]

(10) Cílem této směrnice je sblížení právních systémů [členských států] tak, aby byla zajištěna vysoká, rovnocenná a stejnorodá úroveň ochrany [duševního vlastnictví na] vnitřní[m] trhu.

[...]

(20) Jelikož má důkaz rozhodující význam pro zjištění porušení práv duševního vlastnictví, je vhodné zajistit dostupnost účinných prostředků k předkládání, získávání a zajišťování důkazních prostředků. V řízení by měla být zohledněna práva na obhajobu a poskytnuty nezbytné záruky včetně ochrany důvěrných informací. [...]

(32) Tato směrnice je založena na úctě k základním lidským právům, a zejména na zásadách uznávaných Listinou základních práv Evropské unie. Jejím cílem je především zajistit plné dodržování práv duševního vlastnictví v souladu s čl. 17 odst. 2 uvedené listiny.“

- 7 Článek 3 této směrnice, nadepsaný „Obecná povinnost“, stanoví:

„1. Členské státy stanoví opatření, řízení a nápravná opatření potřebná k zajištění dodržování práv duševního vlastnictví, na něž se vztahuje tato směrnice. Tato opatření, řízení a nápravná opatření musí být spravedlivá a nestranná a nesmějí být nadměrně složitá nebo nákladná, nesmějí obsahovat nerozumné [nepřiměřené] lhůty, ani nesmějí mít za následek bezdůvodná zdržení.

2. Tato opatření, řízení a nápravná opatření musí být rovněž účinná, přiměřená a odrazující a musí být používána způsobem, který zabraňuje vzniku překážek právně dovoleného obchodu a poskytuje záruky proti jejich zneužití.“

8 Článek 6 odst. 1 uvedené směrnice zní:

„Členské státy zajistí, aby na žádost strany, která poskytla obvykle dostupné důkazní prostředky dostatečné na podporu jejích tvrzení a při prokazování těchto tvrzení uvedla i důkazní prostředky, které jsou pod kontrolou protistrany, mohly příslušné soudní orgány nařídit protistraně předložení takových důkazních prostředků, s výhradou ochrany důvěrných informací. Pro účely tohoto odstavce mohou členské státy stanovit, že přiměřený vzorek podstatného počtu rozmnoženin díla nebo jiného chráněného předmětu bude příslušnými soudními orgány považován za dostatečný důkaz.“

9 Článek 8 směrnice 2004/48, nadepsaný „Právo na informace“, stanoví:

„1. Členské státy zajistí, aby v souvislosti s řízením o porušení práva duševního vlastnictví a na základě odůvodněné a přiměřené žádosti navrhovatele mohly příslušné soudní orgány nařídit, že informace o původu a distribučních sítích zboží či služeb, kterými je porušováno právo duševního vlastnictví, musí poskytnout porušovatel nebo každá jiná osoba,

- a) která prokazatelně v obchodním měřítku držela zboží porušující právo,
- b) která prokazatelně v obchodním měřítku užívala služby porušující právo,
- c) která prokazatelně v obchodním měřítku poskytovala služby používané při činnostech porušujících právo, nebo
nebo
- d) byla označena osobou uvedenou v písmenech a), b) nebo c) jako účastník na výrobě, zpracování, nebo distribuci zboží či poskytování služeb.

2. Informace uvedené v odstavci 1 případně obsahují:

- a) jména a adresy výrobců, zpracovatelů, distributorů, dodavatelů a jiných předchozích držitelů zboží nebo služeb, stejně jako velkoobchodníků a maloobchodníků;
- b) údaje o vyrobeném, zpracovaném, dodaném, přijatém nebo objednaném množství a o ceně za dané zboží nebo služby.

3. Odstavce 1 a 2 se použijí, aniž jsou dotčeny jiné právní předpisy, které:

[...]

- d) poskytují možnost odeprít poskytnutí informací, které by nutily osobu uvedenou v odstavci 1 přiznat svou účast nebo účast svého blízkého příbuzného na porušení práva duševního vlastnictví,

[...]“

10 Článek 13 této směrnice, nadepsaný „Náhrada škody“, stanoví:

„1. Členské státy zajistí, aby příslušné soudní orgány na žádost poškozeného nařídily porušovateli práv vykonávajícímu činnost, o níž věděl nebo rozumně vědět měl, že porušuje práva, zaplatit nositeli práv náhradu škody odpovídající skutečné újmě, kterou skutečně utrpěl v důsledku porušení práva.

[...]

2. Jestliže porušovatel při výkonu činností nevěděl ani rozumně nemohl vědět, že dochází k porušení práv, mohou členské státy stanovit, že soudní orgány mohou nařídit náhradu zisků nebo škod, které mohou být předem stanoveny.“

Německé právo

- 11 Ustanovení § 97 Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte – Urheberrechtsgesetz (zákon o autorském právu a právech s ním souvisejících) ze dne 9. září 1965 (BGBl. 1965 I, s. 1273), ve znění zákona ze dne 1. října 2013 (BGBl. 2013 I, s. 3728), stanoví:

„1. V případě nezákonného porušení autorského práva či jiného práva chráněného tímto zákonem se poškozený může domáhat ukončení porušování práv a existuje-li nebezpečí opakování, může se domáhat zdržení se dalšího protiprávního jednání. Nárok na nařízení povinnosti zdržet se protiprávního jednání je založen i v případě, že spáchání protiprávního jednání hrozí poprvé.

2. Kdo se protiprávního jednání dopustí úmyslně či z nedbalosti, je povinen poškozenému nahradit takto způsobenou škodu. Při stanovení výše náhrady škody lze zohlednit i prospěch, který získala osoba porušující toto právo. Nárok na náhradu škody lze stanovit i na základě částky, kterou by měl z titulu spravedlivé odměny povinnost zaplatit ten, kdo se porušení dopustil, pokud by mu bylo uděleno svolení využívat porušené právo. Autoři, vydavatelé vědeckých publikací (§ 70), fotografové (§ 72) a výkonní umělci (§ 73) se mohou domáhat rovněž spravedlivé peněžité náhrady za nemajetkovou újmu.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 12 Bastei Lübbe je jakožto výrobce zvukových záznamů nositelkou autorského práva a práv s ním souvisejících k audioknize.
- 13 Michael Strotzer je majitelem internetového připojení, jehož prostřednictvím byla tato audiokniha dne 8. května 2010 sdílena za účelem jejího stažení s neomezeným počtem uživatelů internetových stránek zprostředkovávajících vzájemnou výměnu souborů (*peer-to-peer*). Znalec s jistotou přiřadil dotčenou IP adresu k M. Strotzerovi.
- 14 Společnost Bastei Lübbe dopisem ze dne 28. října 2010 vyzvala M. Strotzera, aby zjištěné porušování autorského práva ukončil. Vzhledem k tomu, že tato výzva byla neúspěšná, podala společnost Bastei Lübbe k Amtsgericht München (obvodní soud v Mnichově, Německo) žalobu proti M. Strotzerovi, jakožto majiteli této IP adresy s cílem získat finanční odškodnění.
- 15 Michael Strotzer ovšem popírá, že by se porušení autorského práva dopustil osobně, a tvrdí, že jeho připojení bylo dostatečně zabezpečeno. Kromě toho uvádí, že jeho rodiče, kteří s ním sdílejí společnou domácnost, měli k tomuto připojení rovněž přístup, avšak podle jeho informací neměli dotčené dílo ve svém počítači, nevěděli o jeho existenci a nepoužívali internetový program na výměnu souborů. Podle jeho tvrzení byl navíc jeho počítač v okamžiku, kdy k tomuto porušení autorského práva došlo, vypnut.
- 16 Amtsgericht München (obvodní soud v Mnichově) žalobu společnosti Bastei Lübbe na náhradu škody zamítl s odůvodněním, že M. Strotzera nelze činit odpovědným za uvedené porušení autorského práva, jelikož uvedl, že se jej mohli dopustit rovněž jeho rodiče.

- 17 Bastei Lübbe podala proti rozhodnutí Amtsgericht München (obvodní soud v Mnichově) odvolání k Landgericht München I (zemský soud Mnichov I, Německo).
- 18 Uvedený soud se klání k tomu, že M. Strotzer nese odpovědnost, jelikož z jeho vysvětlení nevyplývá, že v okamžiku tohoto protiprávního jednání používala internetové připojení třetí osoba. Michael Strotzer je tedy důvodně podezírán z toho, že se dopustil porušení autorského práva.
- 19 Uvedený soud je nicméně nucen použít § 97 zákona o autorském právu a právech s ním souvisejících, ve znění zákona ze dne 1. října 2013, jak jej vykládá Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr, Německo), které by podle jeho názoru mohlo bránit odsouzení žalovaného.
- 20 Podle judikatury Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr), jak ji vykládá předkládající soud, totiž musí tvrzení a důkazy k prokázání porušení autorského práva předložit žalobce. Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr) se kromě toho domnívá, že v případě majitele internetového připojení se uplatní domněnka, že se takového porušení autorského práva dopustil, pokud v okamžiku uvedeného porušení nemohla toto připojení použít žádná jiná osoba. Avšak nebylo-li internetové připojení dostatečně zabezpečeno nebo pokud bylo vědomě ponecháno k dispozici jiným osobám, neplatí domněnka, že se tohoto porušení dopustil majitel tohoto připojení.
- 21 V tom případě nicméně podle judikatury Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr) majitel internetového připojení nese sekundární důkazní břemeno. Toto sekundární důkazní břemeno unese tehdy, když uvede, že jiné osoby, jejichž totožnost případně upřesní, měly samostatný přístup k jeho internetovému připojení, a mohly se tedy dopustit tvrzeného porušení autorského práva. Pokud měl rodinný příslušník majitele internetového připojení k tomuto připojení přístup, není tento majitel ovšem povinen uvést žádné další podrobnosti o době, kdy bylo toto připojení použito, a o povaze jeho použití, a to vzhledem k ochraně manželství a rodiny zaručené článkem 7 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“) a příslušnými ustanoveními německého ústavního práva.
- 22 Za těchto okolností se Landgericht München I (zemský soud Mnichov I) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) Je třeba vykládat ustanovení čl. 8 odst. 1 a 2 ve spojení s čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 v tom smyslu, že sankce proti porušování práva na zpřístupňování díla veřejnosti zůstávají účinné a odrazující, pokud je odpovědnost majitele internetového připojení, jehož prostřednictvím byla sdílením souborů porušena autorská práva, vyloučena, uvede-li tento majitel alespoň jednoho rodinného příslušníka, který měl stejně jako on možnost přístupu k tomuto internetovému připojení, aniž by na základě odpovídajícího prověření sdělil bližší podrobnosti o okamžiku a způsobu, jak tento rodinný příslušník používal internet?
- 2) Je třeba vykládat čl. 3 odst. 2 směrnice 2004/48 v tom smyslu, že opatření k zajištění dodržování práv duševního vlastnictví zůstávají účinná, pokud je odpovědnost majitele internetového připojení, jehož prostřednictvím byla sdílením souborů porušena autorská práva, vyloučena, uvede-li tento majitel alespoň jednoho rodinného příslušníka, který měl stejně jako on možnost přístupu k tomuto internetovému připojení, aniž by na základě odpovídajícího prověření sdělil bližší podrobnosti o okamžiku a způsobu, jak tento rodinný příslušník používal internet?“

K předběžným otázkám

K přípustnosti

- 23 Ve svém písemném vyjádření Evropská komise zpochybňuje přípustnost položených otázek kvůli tomu, že mají hypotetickou povahu. Tyto otázky se totiž týkají slučitelnosti judikatury Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr) s unijním právem, ačkoliv tato judikatura není na původní spor použitelná.
- 24 V tomto ohledu je třeba připomenout, že Soudnímu dvoru nepřísluší, aby se vyslovoval k výkladu a k použitelnosti vnitrostátních předpisů nebo zjišťoval skutečnosti relevantní pro řešení sporu v původním řízení. Soudní dvůr totiž musí v rámci rozdělení pravomocí mezi unijní a vnitrostátní soudy vycházet z celkového kontextu, do něhož je předběžná otázka zasazena, jak je vymezen v předkládacím rozhodnutí (rozsudek ze dne 13. června 2013, Kostov, C-62/12, EU:C:2013:391, bod 25). Není podstatné, zda takový kontext obsahuje prvky skutkové nebo právní povahy či judikaturu.
- 25 Judikatura Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr) je součástí kontextu, do něhož jsou položeny otázky zasazeny, jak jej vymezuje předkládající soud, takže není namístě prohlásit tyto otázky za nepřípustné z důvodu jejich údajně hypotetické povahy.

K věci samé

- 26 Úvodem je třeba uvést, že v obou otázkách položených předkládajícím soudem jde o tentýž právní problém, týkající se povahy sankcí a opatření, která mají být přijata v případě porušení autorského práva, a obě jsou formulovány téměř totožně, přičemž jediný zjevný rozdíl spočívá v tom, že jedna odkazuje na směrnici 2001/29, zatímco druhá se týká směrnice 2004/48.
- 27 Je však třeba připomenout, že s ohledem na požadavky vyplývající z jednoty a soudržnosti právního řádu Unie je třeba vykládat všechny směrnice v oblasti duševního vlastnictví ve světle pravidel a zásad společných těmto směrnicím (v tomto smyslu viz zejména rozsudek ze dne 30. června 2011, VEWA, C-271/10, EU:C:2011:442, bod 27).
- 28 S ohledem na tuto judikaturu a s cílem zajistit komplementární provádění směrnic 2001/29 a 2004/48 je třeba odpovědět na obě otázky položené předkládajícím soudem společně.
- 29 Podstatou otázek předkládajícího soudu je, zda čl. 8 odst. 1 a 2 směrnice 2001/29 ve spojení s čl. 3 odst. 1 této směrnice na jedné straně a čl. 3 odst. 2 směrnice 2004/48 na druhé straně musí být vykládány v tom smyslu, že brání takové vnitrostátní právní úpravě, o jakou se jedná v původním řízení, podle níž majitele internetového připojení, jehož prostřednictvím byla sdílením souborů porušena autorská práva, nelze činit odpovědným, pokud uvede alespoň jednoho rodinného příslušníka, který měl možnost přístupu k tomuto připojení, aniž by tento majitel sdělil bližší podrobnosti o době, kdy tento rodinný příslušník uvedené připojení použil, a o povaze tohoto použití.
- 30 Zaprvé je třeba připomenout, že hlavním cílem směrnice 2001/29 je, jak vyplývá z jejího bodu 9 odůvodnění, zavést vysokou úroveň ochrany autorského práva a práv s ním souvisejících, jelikož taková práva jsou pro duševní výtvořky zásadní.
- 31 Za účelem zajistit dosažení uvedeného cíle čl. 8 odst. 1 směrnice 2001/29, vykládaný ve světle bodu 58 odůvodnění této směrnice, upřesňuje, že členské státy stanoví přiměřené sankce a prostředky právní ochrany proti porušování práv a povinností stanovených v této směrnici a přijmou veškerá opatření nezbytná k zajištění jejich uplatňování. Tento článek rovněž upřesňuje, že tyto sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující.

- 32 Podle čl. 8 odst. 2 uvedené směrnice kromě toho každý členský stát přijme nezbytná opatření, aby nositelé práv dotčení protiprávním jednáním prováděným na jeho území mohli podat žalobu na náhradu škody.
- 33 Zadruhé je třeba připomenout, že cílem směrnice 2004/48 je, jak uvádí bod 10 jejího odůvodnění, sblížení právních systémů členských států, pokud jde o prostředky zajišťující dodržování práv duševního vlastnictví, tak, aby byla zajištěna vysoká, rovnocenná a stejnorodá úroveň ochrany duševního vlastnictví na vnitřním trhu.
- 34 Za tímto účelem čl. 3 odst. 2 uvedené směrnice stanoví, že opatření, řízení a nápravná opatření, jež stanoví členské státy, musí být účinná, přiměřená a odrazující.
- 35 V projednávané věci ze žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce vyplývá, že podle vnitrostátních právních předpisů dotčených v původním řízení platí domněnka, že majitel internetového připojení, jehož prostřednictvím došlo k porušení autorského práva, se tohoto porušení dopustil, pokud byl s přesností identifikován prostřednictvím jeho IP adresy a nikdo jiný neměl v době, kdy k tomuto porušení došlo, k připojení přístup.
- 36 Z žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce však také vyplývá, že vnitrostátní právní předpisy dotčené v původním řízení stanoví, že tato domněnka může být vyvrácena, pokud měly možnost přístupu k uvedenému připojení jiné osoby než jeho majitel. Kromě toho, kdyby rodinný příslušník tohoto majitele měl tuto možnost, může se dotčený majitel s ohledem na základní právo na ochranu rodinného života vyhnout své odpovědnosti pouhým označením tohoto rodinného příslušníka, aniž musí sdělit bližší podrobnosti o době, kdy uvedený rodinný příslušník internetové připojení použil, a o povaze tohoto použití.
- 37 Za těchto okolností je třeba zkoumat otázku, zda taková vnitrostátní právní úprava, jako je právní úprava dotčená ve věci v původním řízení, je slučitelná s požadavkem, aby dotčený členský stát stanovil vhodné prostředky právní ochrany proti porušování autorského práva a práv s ním souvisejících, které mohou vést k účinným a odrazujícím sankcím vůči porušovatelům, jak stanoví čl. 8 odst. 1 směrnice 2001/29, vykládaný ve světle bodu 58 jejího odůvodnění, jakož i s povinností stanovit účinná a odrazující opatření, řízení a nápravná opatření k zajištění dodržování práv duševního vlastnictví, stanovenou v čl. 3 odst. 1 a 2 směrnice 2004/48.
- 38 V tomto ohledu vnitrostátní právní předpisy dotčené v původním řízení stanoví, že pokud poškozená strana podá žalobu, majitel připojení k internetu, z něhož s určitostí došlo k porušení autorského práva, není za podmínek připomenutých v bodě 36 tohoto rozsudku povinen předložit důkazy, které jsou pod jeho kontrolou a které souvisí s tímto porušením.
- 39 Nicméně pokud jde konkrétně o směrnici 2004/48, její čl. 6 odst. 1 ukládá členským státům zajistit, aby na žádost strany, která poskytla obvykle dostupné důkazní prostředky dostatečné na podporu svých tvrzení a při prokazování těchto tvrzení uvedla i důkazní prostředky, které jsou pod kontrolou protistrany, mohly příslušné soudní orgány nařídit protistraně předložení takových důkazních prostředků, s výhradou ochrany důvěrných informací.
- 40 Z bodu 20 odůvodnění směrnice 2004/48 kromě toho mimo jiné vyplývá, že vzhledem k tomu, že důkaz má rozhodující význam pro zjištění porušení práv duševního vlastnictví, je vhodné zajistit dostupnost účinných prostředků k předkládání, získávání a zajišťování důkazních prostředků.
- 41 Článek 6 odst. 1 směrnice 2004/48, vykládaný ve světle bodu 20 jejího odůvodnění, musí být tedy vykládán v tom smyslu, že členské státy musí poškozenému skutečně umožnit získat důkazy nezbytné k doložení jeho tvrzení, které jsou pod kontrolou protistrany, za předpokladu, že předložení takových důkazů respektuje ochranu důvěrných informací.

- 42 Kromě toho, jak bylo uvedeno v bodě 36 tohoto rozsudku, respektování základního práva na ochranu rodinného života představuje z pohledu dotčených vnitrostátních právních předpisů překážku, která brání tomu, aby poškozená strana od protistrany získala důkazy potřebné k doložení svých tvrzení.
- 43 Z bodu 32 odůvodnění směrnice 2004/48 přitom vyplývá, že tato směrnice ctí základní práva a řídí se zásadami zakotvenými v Listině. Jejím cílem je především zajistit plné dodržování práv duševního vlastnictví v souladu s čl. 17 odst. 2 Listiny.
- 44 Projednávaná žádost rozhodnutí o předběžné otázce vyvolává tedy otázku nutného vyvážení požadavků spojených s ochranou několika základních práv, a sice práva na účinný procesní prostředek a práva duševního vlastnictví na jedné straně a práva na respektování soukromého a rodinného života na straně druhé (viz obdobně rozsudek ze dne 16. července 2015, *Coty Germany*, C-580/13, EU:C:2015:485, bod 33).
- 45 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle judikatury Soudního dvora unijní právo po členských státech požaduje, aby při provádění směrnic dbaly na to, aby se opíraly o výklad těchto směrnic, který umožní zajistit spravedlivou rovnováhu mezi jednotlivými základními právy chráněnými právním řádem Unie. Následně, při plnění opatření provádějících tyto směrnice, musí orgány a soudy členských států nejen vykládat své vnitrostátní právo v souladu s těmito směrnici, ale rovněž dbát na to, aby se neopíraly o takový jejich výklad, který by byl v rozporu s uvedenými základními právy nebo s jinými obecnými zásadami unijního práva (rozsudek ze dne 16. července 2015, *Coty Germany*, C-580/13, EU:C:2015:485, bod 34).
- 46 Dále je třeba uvést, že čl. 52 odst. 1 Listiny mimo jiné upřesňuje, že každé omezení výkonu uznaných práv a svobod musí respektovat podstatu těchto práv a svobod, a že z judikatury Soudního dvora plyne, že je třeba mít za to, že opatření, které znamená závažný zásah do práva chráněného Listinou, není v souladu s požadavkem zajištění spravedlivé rovnováhy mezi základními právy, která je třeba vyvážit (rozsudek ze dne 16. července 2015, *Coty Germany*, C-580/13, EU:C:2015:485, bod 35).
- 47 Jednotlivé prvky vnitrostátní právní úpravy dotčené v původním řízení musí být posouzeny Soudním dvorem s ohledem na tento požadavek spravedlivé rovnováhy.
- 48 V tomto ohledu je třeba uvést, že pokud jde o právo na respektování soukromého života *stricto sensu*, ze znění článku 7 Listiny vyplývá, že ochrana, kterou tento článek přiznává, se musí vztahovat na „každého“ a neomezuje se pouze na rodinné příslušníky osoby, které soudní orgány nařídily předložení těchto důkazů, takže tito rodinní příslušníci nemohou na tomto základě požívat zvláštní ochrany.
- 49 Nelze však zpochybňovat, že na základě článku 7 Listiny mohou osoby patřící do jedné rodiny požívat z tohoto titulu zvláštní ochrany, díky které se nemusí podrobit povinnosti vyžadující, aby vypovídali vzájemně ve svůj neprospěch, pokud je jeden z nich podezřelý ze spáchání protiprávního jednání.
- 50 Tuto obavu ostatně vyjadřuje odst. 3 písm. d) článku 8 směrnice 2004/48, vykládaný ve spojení s odstavci 1 a 2 tohoto článku, jelikož nebrání použití vnitrostátních právních a správních předpisů, které poskytují porušovateli možnost odepřít poskytnutí informací, které by jej nutily přiznat svou účast nebo účast svého blízkého příbuzného na porušení práva duševního vlastnictví.
- 51 Je třeba mít za to, že pokud v takových situacích, jako je situace dotčená v původním řízení, vnitrostátní právní úprava, jak ji vykládají příslušné vnitrostátní soudy, brání možnosti vnitrostátního soudu projednávajícího žalobu na náhradu škody vyžadovat, na žádost žalobce, předložení a získání důkazů týkajících se rodinných příslušníků protistrany, jsou prokázání tvrzeného porušení autorského práva, jakož i identifikace pachatele tohoto porušení nemožné, a v důsledku toho dochází k závažnému porušení základního práva na účinný procesní prostředek a základních práv duševního

vlastnictví, kterých požívá nositel autorského práva, a není tudíž dodržen požadavek zajistit spravedlivou rovnováhu mezi jednotlivými dotčenými základními právy (viz obdobně rozsudek ze dne 16. července 2015, *Coty Germany*, C-580/13, EU:C:2015:485, bod 41).

- 52 Proto nelze vnitrostátní právní předpisy dotčené v původním řízení, které přiznávají téměř absolutní ochranu rodinným příslušníkům majitele připojení k internetu, jehož prostřednictvím bylo sdílením souborů porušeno autorské právo, v rozporu s požadavky stanovenými v čl. 8 odst. 1 směrnice 2001/29, považovat za dostatečně účinné a umožňující, aby pachateli uvedeného porušení byla nakonec uložena účinná a odrazující sankce. Kromě toho řízení zahájené za použití procesního prostředku dotčeného v původním řízení není způsobilé zajistit dodržování práv duševního vlastnictví, jak vyžaduje čl. 3 odst. 1 směrnice 2004/48.
- 53 Jinak by tomu však bylo v případě, kdyby – v zájmu zabránit zásahu do rodinného života považovaného za nepřijatelný – měli nositelé práv k dispozici jinou formu účinného procesního prostředku, který by jim v tomto případě umožnil, aby byla určena občanskoprávní odpovědnost majitele dotčeného internetového připojení.
- 54 Nadto je v konečném důsledku věci předkládajícího soudu, aby ověřil, zda v dotčeném vnitrostátním právním řádu případně existují další nástroje, řízení a opravné prostředky, které by příslušným soudům umožnily nařídit poskytnutí nezbytných informací umožňujících prokázat, za takových okolností, jako jsou okolnosti v původním řízení, porušení autorského práva a identifikovat jeho pachatele (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 16. července 2015, *Coty Germany*, C-580/13, EU:C:2015:485, bod 42).
- 55 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba na položené otázky odpovědět tak, že čl. 8 odst. 1 a 2 směrnice 2001/29, vykládaný ve spojení s čl. 3 odst. 1 této směrnice, a čl. 3 odst. 2 směrnice 2004/48 musí být vykládány v tom smyslu, že brání takové vnitrostátní právní úpravě, o jakou se jedná v původním řízení, vykládané příslušným vnitrostátním soudem, podle níž majitele internetového připojení, jehož prostřednictvím byla sdílením souborů porušena autorská práva, nelze činit odpovědným, pokud uvede alespoň jednoho rodinného příslušníka, který měl možnost přístupu k tomuto připojení, aniž by tento majitel sdělil bližší podrobnosti o době, kdy tento rodinný příslušník uvedené připojení použil, a o povaze tohoto použití.

K nákladům řízení

- 56 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (třetí senát) rozhodl takto:

Článek 8 odst. 1 a 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti, vykládaný ve spojení s čl. 3 odst. 1 této směrnice, a čl. 3 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004 o dodržování práv duševního vlastnictví musí být vykládány v tom smyslu, že brání takové vnitrostátní právní úpravě, o jakou se jedná v původním řízení, vykládané příslušným vnitrostátním soudem, podle níž majitele internetového připojení, jehož prostřednictvím byla sdílením souborů porušena autorská práva, nelze činit odpovědným, pokud uvede alespoň jednoho rodinného příslušníka, který měl možnost přístupu k tomuto připojení, aniž by tento majitel sdělil bližší podrobnosti o době, kdy tento rodinný příslušník uvedené připojení použil, a o povaze tohoto použití.

Podpisy.